

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, PhD. a JUDr. Radka Malenovského ve věci

žalobce: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

proti
žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**
Odbor životního prostředí a zemědělství
sídlem Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2021, č. j. KUJL/103347/2021, sp. zn. OŽPZ/2037/2021

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. **Předmět řízení**

1. Magistrát města Jihlavy [jako orgán ochrany přírody dle § 76 a § 77 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále „ZOPK“) dle § 88 odst. 1 písm. h) ZOPK a dle § 93 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále „*přestupkový zákon*“) rozhodnutím z 25. 8. 2021 č. j. MMJ/OŽP/170574/2021-DvO, SZ-MMJ/OŽP/11182/2021-4 (dále „*prvostupňové rozhodnutí*“) rozhodl, že žalovaný je vinný,

že nesplnil ohlašovací povinnost dle ZOPK, a to oznámení o kácení dle § 8 odst. 4 ZOPK (včetně doložení skutečností nasvědčujících tomu, že byly splněny podmínky pro kácení bez předchozího povolení dle § 8 odst. 4 ZOPK), když kácení 5 kusů dřevin mělo být žalobcem oznámeno nejpozději do 15 dnů od provedení kácení (tj. od 31. 3. 2018), čímž porušil § 8 odst. 4 ZOPK a spáchal přestupek dle § 88 odst. 1 písm. h) ZOPK, za který mu byla uložena pokuta 50 000 Kč. Žalovaný rozhodnutím z 23. 11. 2021, č. j. KUJI/103347/2021, sp. zn. OPŽP/2037/2021 (dále „*napadené rozhodnutí*“) odvolání žalobce zamítl.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce navrhl zrušit napadené i prvostupňové rozhodnutí z následujících důvodů. Rozhodnutí správních orgánů vychází - beze změny - ze spisového materiálu z předchozího řízení (dále jako „*předchozí řízení*“) týkajícího se podezření ze spáchání přestupku žalobcem dle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK, kterého se žalobce měl dopustit tím, že měl pokácet bez povolení 5 kusů stejných dřevin na stejném pozemku. Předchozí řízení bylo po třetím odvolání žalobce pravomocně zastaveno, jelikož se spáchání skutku nepodařilo žalobci prokázat. Řízení ve věci přestupku dle § 88 odst. 1 písm. h) ZOPK (dále jako „*napadené řízení*“) tak nemělo zahájeno, a pokud už bylo zahájeno, mělo být zastaveno s ohledem na překážku věci pravomocně rozhodnuté § 77 odst. 2 přestupkového zákona. Překážka věci pravomocně rozhodnuté je dána i tehdy, pokud byl stejný skutek v novém řízení právně kvalifikován jinak než v řízení původním. Správní orgány porušily zásadu *non bis in idem*. Odkaz žalovaného na § 11 písm. h) trestního řádu je nesprávný.
3. Žalobce dále namítl že dne 16. 4. 2018 nebyla na místě samém správním orgánem provedena řádná dokumentace. Správním orgánem nebyl v předchozím řízení dostatečným způsobem zjištěn skutkový stav. Tyto a další vady řízení vedly k zastavení předchozího řízení z důvodu, že se spáchání skutku dle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK nepodařilo žalobci prokázat. Tyto vady ale nebyly v napadeném řízení odstraněny a spisový materiál byl beze změny využit pro napadené řízení, pročez i napadené řízení mělo být zastaveno z důvodu, že se spáchání skutku nezdařilo žalobci prokázat. Ani v napadeném řízení tak nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav dřevin – zda šlo či nešlo o havarijní stav dřevin. Správní orgány rozhodly o vině žalobce i přesto, že měly pochybnosti o oprávněnosti využití § 8 odst. 4 ZOPK, tedy o kácení v krajní nouzi [muselo by se pak jednat o neoprávněné kácení ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK, což se však nepodařilo obviněnému prokázat, a proto bylo přechází řízení zastaveno]. Správní orgány v napadeném řízení vyšly jen se sdělením obviněného, které vyjádřil v předchozím řízení, že kácení provedl z důvodu havarijního stavu dřevin.
4. Žalobce též namítl, že sdělil při ústním jednání 16. 4. 2018 – tj. v poslední den lhůty, kdy tak měl dle § 8 odst. 4 ZOPK učinit - že důvodem pro kácení stromů byl jejich havarijní stav. Podání žalobce z 16. 4. 2018 mohlo trpět vadami a své podání se v průběhu předchozího řízení snažil odstranit, ovšem správní orgán jeho argumentaci o důvodu kácení stromů pro jejich havarijní stav odmítl a označil jí za účelovou. Protokol podepisuje oprávněná úřední osoba a dále všechny osoby, které se jednání nebo provedení úkonu zúčastnily; avšak písemnost z 16. 4. 2018 v důsledku chybného postupu správního orgánu tyto náležitosti protokolu nemá. Není v něm zadokumentováno to, co zúčastněné osoby při ústním jednání uvedly - tedy ani sdělení žalobce správnímu orgánu o důvodech kácení

stromů. Nadto v protokolu nejsou podpisy osob, které se k věci vyjádřily a jsou zde jen podpisy umístěné na prezenční listině.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Skutkové podstaty dle § 88 odst. 1 písm. c) a h) ZOPK předpokládají rozdílné skutky, a proto se neuplatní překážka věci rozhodnuté. Námitka, že havarijní stav dřevin nebyl prokázán, je nedůvodná, protože havarijní stav dřevin tvrdí sám žalobce. Pokud by se nejednalo o havarijní stav dle § 8 odst. 4 ZOPK, jednalo by se o dřeviny, k jejichž kácení by žalobce potřeboval povolení, přičemž třetí možnost není. Oznámení kácení (následné) musí být provedeno stanoveným způsobem s náležitostmi dle § 4 odst. 2 písm. a) až e) vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. Pokácené stromy byly součástí registrovaného významného krajinného prvku a mohly plnit ekologické funkce i jako havarijní, popřípadě pokácené ležící na zemi, avšak žalobce je z místa kácení odtáhl a zpracoval.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Soud na základě včas podané žaloby přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - dále jako „s. ř. s.“) i řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl aniž nařizoval jednání za podmínek vyplývajících z ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. poté, kdy účastníci řízení s takovým postupem vyslovili souhlas.

IV.A) Námitka o překážce věci rozhodnuté

7. Předchozí přestupkové řízení bylo vedeno pro skutek, že žalobce 31. 3. 2018 pokácel bez povolení celkem 5 kusů konkrétních dřevin na pozemku České republiky, čímž porušil povinnosti stanovené v § 8 odst. 1 ZOPK, podle kterého je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, čímž měl spáchat přestupek dle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK. Podle § 8 odst. 1 ZOPK: *„Ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem.“*. Podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK: *„Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že c) poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les.“*. Rozhodnutím Krajského úřadu kraje Vysočina z 9. 2. 2021 bylo předchozí řízení zastaveno, zejména s následujícím odůvodněním: *„...nebylo možno rozhodnout, zda pět dřevin, které jsou předmětem přestupkového řízení, bylo ke dni jejich pokácení (pravděpodobně 31. 3. 2018) ve stavu, v němž by bezprostředně ohrožovaly život, zdraví nebo by brozila škoda značného rozsahu, tj. zda ke kácení bylo třeba povolení podle ust. § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody... nelze určit, zda se objektivně jednalo o dřeviny „havarijní“ či nikoli.“*. Předchozí řízení tak bylo zastaveno z důvodu, že se spáchání skutku nepodařilo žalobci prokázat – nepodařilo se prokázat, že nešlo o havarijní stav dřevin, který by značil dle § 8 odst. 4 ZOPK, že žalobce nepotřeboval k pokácení dřevin povolení.
8. V napadeném řízení správní orgány rozhodly, že žalovaný je vinný tím, že vůči orgánu ochrany přírody nesplnil oznamovací povinnost o pokácení celkem 5 ks dřevin (šlo o pokácení stejných dřevin ze stejného dne jako v předchozím řízení) dle § 8 odst. 4 ZOPK,

včetně doložení skutečností nasvědčujících tomu, že byly splněny podmínky pro kácení, když takové oznámení mělo být učiněno nejpozději do 15 dnů od provedení kácení, tj. od dne 31. 3. 2018, čímž žalobce porušil § 8 odst. 4 ZOPK, a proto spáchal přestupek dle § 88 odst. 1 písm. h) ZOPK. Podle § 8 odst. 4 ZOPK: „*Povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, oznámí je orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení.*“. Podle § 88 odst. 1 písm. h) ZOPK: „*Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že h) nesplní ohlašovací povinnost podle tohoto zákona nebo nesplní povinnost náhradní výsadby podle § 9.*“.

9. Podle § 77 odst. 2 přestupkového zákona: „*Nikdo nemůže být obviněn z přestupku za skutek, o němž již bylo v jiném řízení proti téže osobě pravomocně rozhodnuto. Rozhodnutím podle věty první se rozumí rozhodnutí o tom, že se skutek nestal, nespáchal jej obviněný, spáchání skutku se nepodařilo obviněnému prokázat nebo že skutek je trestným činem nebo totožným přestupkem nebo není přestupkem, trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, trestní stíhání bylo zastaveno na základě schválení narovnání, bylo podmíněně odloženo podání návrhu na potrestání nebo bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého.*“.
10. Z § 77 odst. 2 přestupkového zákona plyne, že z hlediska překážky věci pravomocně rozhodnuté je rozhodující posouzení totožnosti skutku. Podstatou skutku je právně relevantní jednání pachatele a jím zapříčiněný právně významný následek. Skutek *de facto* představuje skutkový děj, zahrnující skutkové okolnosti konkrétního případu „tak jak se stal“, bez ohledu na jejich právní relevanci. Skutkem *de iure* je naopak souhrn právně relevantních skutečností odlišitelný od jiného skutku *de iure* téhož pachatele. Při posuzování totožnosti skutku je podle judikatury určující skutek *de iure*. Odlišnost v právně významném následku jednání zakládá existenci dvou samostatných skutků, o nichž je možné vést samostatná řízení. Soud v tomto smyslu odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu z 9. 8. 2022 č. j. 7 As 374/2020 – 32, bod 17.
11. Zákon o ochraně přírody a krajiny v § 8 odst. 1 stanoví, že ke kácení dřevin je nutné povolení orgánu ochrany přírody. Z tohoto pravidla (o nutnosti povolení) ZOPK stanovuje několik výjimek, mj. právě v případě zřejmého a bezprostředního ohrožení života a zdraví (§ 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny), což lze s určitým zjednodušením označit jako „havarijní stav“ dřevin.
12. Zatímco skutková podstata přestupku dle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK předpokládá existenci dřeviny podléhající povolovacímu režimu (dle § 8 odst. 1 ZOPK) a absenci povolení k jejímu pokácení, skutková podstata přestupku dle § 88 odst. 1 písm. h) předpokládá existenci kvalifikované, tzv. havarijní dřeviny (tj. je-li stavem dřevin zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu – viz § 8 odst. 4 ZOPK) a následné neoznámení pokácení orgánu ochrany přírody. Srovnávané přestupky jsou dokonány v jinou dobu – přestupek dle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK je dokonán již pokácením dřevin, přestupek dle § 88 odst. 1 písm. h) ZOPK je dokonán až uplynutím patnáctidenní lhůty od provedení kácení ve spojení s neoznámením pokácení dle § 8 odst. 4 ZOPK). U dřevin dle § 8 odst. 1 ZOPK má orgán ochrany přírody pravomoc kácení zakázat, pokud by odporovalo požadavkům na ochranu dřevin – tj. má nástroj k předejití nedůvodnému kácení. U dřevin podléhajících až (jen) oznamovací povinnosti dle § 8 odst. 4 ZOPK orgán ochrany přírody možností kácení zakázat neopývá a může jen důvodnost kácení posoudit *ex post* a vyhodnotit jej jako přestupek či jiný správní delikt; jde o zvláštní případ krajní nouze, kdy zájem na ochraně dřeviny ustupuje jinému naléhavému

veřejnému zájmu – ochraně života a zdraví a majetku (viz i např. Zákon o ochraně přírody a krajiny, 1. vydání, 2017, C. H. Beck, s. 98 - 111: F. Dienstbier). Z uvedeného plyne, že v předchozím i napadeném řízení nešlo o stejný skutek, nýbrž se jednalo o dva samostatné skutky *de iure*. Proto rozhodnutí v předchozím řízení nezaložilo překážku věci rozhodnuté a nebránilo (ani ve smyslu § 77 odst. 2 přestupkového zákona) rozhodnutí o vině. Žalobní námitka o překážce věci rozhodnuté tak je už z tohoto důvodu nedůvodná.

IV.B) Námitka o sdělení havarijního důvodu kácení orgánu ochrany přírody 16. 4. 2018, tj. v zákonné lhůtě

13. Podle § 8 odst. 4 ZOPK: „*Povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, oznámí je orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení.*“. Podle § 4 odst. 2 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění do 31. 3. 2019 (dále jako „*vyhláška*“): „*Oznámení o kácení dřevin (§ 8 odst. 2 a odst. 4 zákona) musí vedle obecných náležitostí podání podle správního řádu obsahovat: a) označení katastrálního území a parcely, na které se dřeviny nachází, stručný popis umístění dřevin a situační zákres, b) doložení vlastnického práva, či nájemního nebo užívatelského vztahu oznamovatele k příslušným pozemkům, nelze-li je ověřit v katastru nemovitostí, včetně souhlasu vlastníka pozemku s kácením, není-li žadatelem vlastník pozemku, s výjimkou postupu podle § 8 odst. 4 zákona a s výjimkou kácení dřevin při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků⁴) a při odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování těchto soustav⁵), c) specifikaci dřevin, které mají být káceny nebo byly pokáceny, zejména druhy, popřípadě rody dřevin, jejich počet a obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí; pro kácení zapojených porostů dřevin lze namísto počtu kácených dřevin uvést výměru kácené plochy s uvedením druhového, popřípadě rodového zastoupení dřevin, d) zdůvodnění oznámení a e) v případě kácení dřevin podle § 8 odst. 4 zákona doložení skutečností nasvědčujících tomu, že byly splněny podmínky pro tento postup.*“.
14. Žalobce namítl, že orgánu ochrany přírody sdělil při ústním jednání dne 16. 4. 2018 – tedy včas (v poslední den lhůty dle § 8 odst. 4 ZOPK) - že důvodem pro kácení dřevin byl jejich havarijní stav. Správní orgány vyšly z opaku, tj. že žalobce oznámení dle § 8 odst. 4 ZOPK ani 16. 4. 2018 neučinil.
15. „*Zápis z ústního jednání ze dne 16. 4. 2018*“ (dále jako „*zápis*“) neobsahuje údaj o tom, že by žalobce 16. 4. 2018 sdělil havarijní stav dřevin jakožto důvod jejich kácení. Na tuto skutečnost žalobce v žalobě reaguje následovně. Namítá, že protokol má podepsat oprávněná úřední osoba a dále všechny osoby, které se jednání nebo provedení úkonu zúčastnily, ale že písemnost z 16. 4. 2018 tyto náležitosti protokolu nemá. Není v něm dle žalobce ani zadokumentováno, co zúčastněné osoby při ústním jednání uvedly, tj. ani sdělení žalobce správnímu orgánu o důvodech kácení.
16. Nelze přisvědčit námitce žalobce, že v zápise není zadokumentováno žádné z vyjádření přítomných osob; tu lze poukázat již na text „*Vlastník sdělil, že předpokládá novou výsadbu v areálu (po předchozí dohodě s MMJ OŽP)*“. Na druhou stranu zápis neobsahuje některé náležitosti dle § 18 odst. 2 správního řádu, a to již čas úkonu či podpisy oprávněné úřední osoby a všech osob, které se jednání zúčastnily (tyto podpisy jsou uvedeny jen v horní části označené jako „*Prezenční listina*“ předcházející části označené jako „*Zápis z ústního jednání*“ a nelze bezpečně dovodit, že podpisy byly připojené až po vlastnoručním vyličení průběhu ústního jednání do části označené jako „*Zápis z ústního jednání*“). Navíc v zápise jsou

uvedeny v tabulce „*presenční listina*“ tři úřední osoby; již proto není zřejmé, která z nich provedla (řídila) ústní jednání a protokol vyhotovila (sepsala). Pokud protokol nesplňuje všechny zákonem stanovené náležitosti, není veřejnou listinou (viz § 53 odst. 3 správního řádu).

17. Nicméně - bez ohledu na skutečnost, zda „*Zápis z ústního jednání ze dne 16. 4. 2018*“ je či není veřejná listina - platí, že není-li podání účastníka, které skutečně bylo učiněno při ústním jednání, zachyceno v protokolu o jednání, nemá to následek, že podání učiněno nebylo; pouze je tím ztížena důkazní situace účastníka řízení, má-li prokázat, že podání učinil a jaký byl jeho obsah (viz např. rozsudek Krajského soudu v Praze z 8. 3. 2016 č. j. 46 A 20/2014-88, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 344/2016, svazek 9, ročník 2016, str. 865).
18. Bylo na žalobci, aby (bezprostředně po seznámení se zápisem) vznesl námitku (stížnost) neúplnosti protokolu (zápisu) [viz § 18 odst. 3 a 4 správního řádu] a hlavně aby konkrétně tvrdil, že – a kdo konkrétně za žalobce (zápis z 16. 4. 2018 uvádí jako přítomné tři osoby za žalobce, resp. za správu logistického zabezpečení Policejního prezidia ČR) - dne 16. 4. 2018 sdělil orgánu ochrany přírody důvod vykácení dřevin v podobě jejich havarijního stavu a aby ke konkrétním tvrzením označil důkazy. Žalobce to však neučinil.
19. Žalobce doručil - v předchozím řízení - prvostupňovému orgánu 7. 6. 2018 (jako přílohu svého vyjádření k podkladům pro rozhodnutí) kopii zápisu, z čehož plyne, že žalobce měl zápis v držení nejpozději před odesláním svého vyjádření (z 7. 6. 2018). Nicméně v podání z 7. 6. 2018 žalobce nevznesl námitku neúplnosti zápisu a ani netvrdil (a neoznačil k tomu důkazy), že při ústním jednání 16. 4. 2018 sdělil, že důvodem pro kácení stromů byl jejich havarijní stav. Ve vyjádření z 7. 6. 2018 žalobce jen psal o tom, že 16. 4. 2018 proběhlo jednání za účasti subjektu povinného k oznámení pokácení dřevin a za účasti subjektu, kterému se mělo kácení dle § 8 odst. 4 ZOPK oznámit. Dále uvedl ve vyjádření z 7. 6. 2018, že předmětem jednání z 16. 4. 2018 bylo provedení kácení stromů uvedených v oznámení (označení věci v zápisu z ústního jednání ze dne 16. 4. 2018 – neoprávněné kácení dřevin na pozemku p. č. 5324/1, k. ú. Jihlava), čímž podle žalobce „*došlo ke splnění zmíněné povinnosti*“.
20. V napadeném řízení bylo žalobci 1. 4. 2021 doručeno „*Oznámení o zahájení řízení o přestupku*“ z 31. 3. 2021 ve věci přestupku za nesplnění ohlašovací povinnosti v podobě oznámení o kácení dle § 8 odst. 4 ZOPK, které mělo být oznámeno nejpozději do 15 dnů od provedení kácení (tj. od 31. 3. 2018). Žalobce možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí prvostupňového orgánu nevyužil a netvrdil před vydáním prvostupňového rozhodnutí, že by již 16. 4. 2018 oznámil důvod kácení v podobě havarijního stavu dřevin. Následně v napadeném řízení v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce namítl, že 16. 4. 2018 proběhlo - na místě, kde byly dřeviny pokáceny - ústní jednání, za přítomnosti zaměstnanců správního orgánu, a proto tito mohli a měli zjistit a zajistit dokumentaci skutečného stavu dřevin. Tudíž žalobce ani v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nenamítl neúplnost zápisu a ani netvrdil (a neoznačil důkazy), že by žalobce již 16. 4. 2018 oznámil, že důvodem pokácení dřevin byl jejich havarijní stav.
21. V žalobě sice žalobce tvrdí, že 16. 4. 2018 sdělil při ústním jednání, že důvodem pokácení byl havarijní stav dřevin. Nicméně ani v žalobě neuvádí, kdo konkrétně ze 3 osob přítomných na jednání 16. 4. 2018 za žalobce učinil takové sdělení komu konkrétně z orgánu ochrany přírody (zápis uvádí přítomnost 3 úředních osob) a ani v žalobě

k takovému tvrzení neoznačil důkaz (žalobce sice označil jako důkaz zápis z 16. 4. 2018, ale v něm není uvedeno, že by takové sdělení žalobce 16. 4. 2018 učinil).

22. V uvedených souvislostech nelze vytknout správním orgánům, že vycházely z toho, že žalobce 16. 4. 2018 neoznámil orgánu ochrany přírody důvod pokácení dřevin v podobě jejich havarijního stavu. Pro opačné tvrzení žalobce není ve správním spise žádná opora, jde o ryze hypotetickou konstrukci žalobce a samotný žalobce v tomto ohledu žádné důkazy nenavrhл nejen ve správním řízení, nýbrž ani v řízení před soudem. Nejen že této verzi žalobce nesvědčí „Zápis z ústního jednání ze dne 16. 4. 2018“. Žalobce (v předchozím řízení, napadeném řízení i řízení o žalobě) ani v rovině tvrzení nebyl přesvědčivý – již proto, že nebyl ani s to uvést, kdo konkrétně za něj dne 16. 4. 2018 sdělil (komu konkrétně z orgánu ochrany přírody), že důvodem pokácení dřevin byl jejich havarijní stav.
23. Nadto i kdyby ryze hypoteticky žalobce tvrdil a prokázal, kdo za něj sdělil orgánu ochrany přírody 16. 4. 2018 důvod kácení dřevin v podobě jejich havarijního stavu, nic by to nemohlo změnit na závěru, že žalobce ve lhůtě do 15 dnů od kácení neučinil oznámení ve smyslu § 8 odst. 4 ZOPK. Totiž důvod vykácení je jen jednou z více vyhláškou požadovaných náležitostí oznámení (§ 4 odst. 2 písm. d) - „*zdůvodnění oznámení*“). Další obligatorní náležitosti oznámení jsou citovány shora v § 4 odst. 2 vyhlášky. Tak kupř. ani žalobce netvrdí, že by v zákonné patnáctidenní lhůtě předložil orgánu ochrany přírody i situační zakres. Z požadavku na předložení situačního zakresu plyne i požadavek (minimálně částečné) písemné formy oznámení (z logiky věci nelze situační zakres sdělit ústně). Vyhláška v § 4 odst. 2 písm. e) rovněž vyžaduje v patnáctidenní lhůtě doložení skutečností nasvědčujících havarijnímu stavu dřevin. Z prostého příp. sdělení žalobce na místě vykácení, že důvodem vykácení byl havarijní stav dřevin, neplyne, že by toto tvrzení bylo rovněž v patnáctidenní lhůtě žalobcem doloženo [jde o odlišné podmínky v § 4 odst. 2 písm. d) a e) vyhlášky].

IV.C) Námitka o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu – zda šlo či nešlo o havarijní stav dřevin

24. Žalobce namítl nedostatečně zjištěný skutkový stav – zda šlo či nešlo o havarijní stav dřevin. Uvedl, že v předchozím řízení se nezdařilo prokázat spáchání přestupku dle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK proto, že nebylo dostatečně zjištěno, zda pokácené dřeviny byly či nebyly v havarijním stavu; v napadeném řízení jiné důkazy provedeny nebyly, správní orgány vycházely jen ze sdělení žalobce, a proto dle žalobce mělo být i napadené řízení zastaveno z důvodu, že se spáchání skutku nezdařilo žalobci prokázat. Ani tato námitka není důvodná.
25. Žalobci lze přisvědčit v tom, že předchozí řízení bylo zastaveno z důvodu, že se nezdařilo prokázat, že stav pokácených dřevin skutečně nebyl havarijní – viz § 86 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona. Obrana žalobce v předchozím řízení konzistentně (již od 7. 6. 2018 až do konce předchozího řízení) spočívala právě ve verzi, že stav dřevin byl havarijní ve smyslu § 8 odst. 4 ZOPK a že proto žalobce nepotřeboval k pokácení povolení. Proto správní orgány rozhodly na principu *in dubio pro reo* ve prospěch žalobce.
26. V přestupkovém řízení se uplatňují trestněprávní zásady presumpce neviny a z něj plynoucí princip *in dubio pro reo* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005–62). Podle § 69 odst. 2 přestupkového zákona: „*Dokud není pravomocným rozhodnutím o přestupku vyslovena vina obviněného, hledí se na něj jako na nevinného. V pochybnostech správní orgán rozhodne ve prospěch obviněného.*“.

27. Žalobce adekvátně nehodnotí právní důsledky rozhodnutí z předchozího řízení. Předchozí řízení bylo vedeno pro skutek, že žalobce pokácel dřeviny, které nebyly v havarijním stavu (a že proto potřeboval před kácením povolení). V předchozím řízení se ale nepodařilo prokázat, že pokácené dřeviny byly ve stavu nehavarijním (správní orgány měly v této otázce pochybnosti i vzhledem k obraně žalobce o právě havarijním stavu dřevin), a proto bylo předchozí řízení zastaveno. Z pravomocného rozhodnutí o tom, že spáchání skutku (absence havarijního stavu pokácených dřevin) se v předchozím řízení nepodařilo prokázat, vyplývá – ve spojení s presumpcí neviny (§ 69 odst. 2 přestupkového zákona) – právní jistota, že stav pokácených dřevin byl havarijní. Zákon totiž zakazuje ohledně téhož skutku zahájit přestupkové řízení (§ 77 odst. 2 přestupkového zákona). Žalobce nedoceňuje, že přestupkový zákon z dobrých důvodů (zejména presumpce neviny a právní jistota) staví na roveň (viz § 86 odst. 1 a § 77 odst. 2) důvody zastavení řízení, že „*skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem*“, „*skutek nespáchal obviněný*“ a „*spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno*“. Kvůli principu právní jistoty a presumpci neviny se tak na žalobce hledí jako na nevinného v tom smyslu, že pokácel dřeviny v havarijnímu stavu. Žalobce tak adekvátně nerozlišuje důvody vedoucí správní orgány k zastavení předchozího řízení [kdy skutečně měly pochybnosti o (ne)havarijním stavu dřevin] a právní důsledky výroku rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které znamenají právní jistotu, že žalobcem pokácené příslušné dřeviny byly v havarijním stavu.
28. Pokud za takového právního stavu správní orgány vyšly v napadeném řízení z havarijního stavu pokácených dřevin – a to ostatně plně v souladu s obhajobou žalobce v předchozím přestupkovém řízení (již od 7.6. 2018 až do konce předchozího řízení) – nelze v tom shledávat pochybení. Buď pokácené dřeviny byly či nebyly v havarijním stavu, žádná třetí možnost není. Pokud předchozí řízení vedené pro skutek zahrnujícího absenci havarijního stavu dřevin bylo pravomocně zastaveno z důvodů uvedených v § 77 odst. 2 přestupkového zákona, pak nezbylo než vycházet z opačné skutkové verze, tj. že žalobce pokácel dřeviny v havarijním stavu. Žádná třetí verze možná není.
29. Správní orgány v předchozím řízení rozhodly v pochybnostech ve prospěch žalobce a tím důsledně vzato akceptovaly skutkovou verzi žalobce o havarijním stavu dřevin. Jestliže následně i v napadeném řízení akceptovaly tutéž skutkovou verzi žalobce z předchozího řízení o havarijním stavu dřevin, stěží může žalobce proti takovému postupu něco spravedlivě namítat.
30. Není přesná interpretace žalobce, že správní orgány v napadeném řízení vyšly jen se sdělení obviněného z předchozího řízení o havarijním stavu dřevin. Správní orgány v napadeném řízení neučinily závěr o vině žalobce (ani co do části skutku zahrnujícího skutečnost havarijního stavu pokácených dřevin) jen z tvrzení žalobce o havarijním stavu dřevin (z předchozího řízení). Tu lze například poukázat na str. 2 napadeného rozhodnutí žalovaného o tom, že v předchozím řízení několik svědků uvedlo, že se jednalo o havarijní stromy. Tu měl žalovaný zjevně na mysli svědeckou výpověď M. B. z 6. 8. 2018 („*Skupina těchto stromů byla ve velmi špatném stavu, proto byly pokáceny... stromy byly v opravdu špatném stavu a brali jsme ohled především na bezpečnost lidí.*“). P. P. z 6. 8. 2018 („*Určitě byly ve špatném stavu, vzhledem k blízkosti stezky jsme proto postupovali takto.*“) a V. M. z 5. 9. 2018 („*...jsem odsouhlasil kácení stromů z důvodu bezpečnosti...Pan P. mi do telefonu sdělil, že listnaté stromy jsou v havarijním stavu a brozí jejich pád, proto jsem mu řekl, aby je pokácel.*“). O věrohodnosti verze žalobce o havarijním stavu dřevin tak svědčily i důkazy zejména svědeckými výpověďmi.

V. Závěr a náklady řízení

31. Z uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. (výrok I.). Výrok (II.) o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 16. listopadu 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu